

УДК 351

Купрійчук В. М.

д.держ.упр., професор,
професор кафедри права та публічного управління,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Хаюк М. В.

аспірант кафедри права та публічного управління,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Шунда А. В.

аспірант кафедри права та публічного управління,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Методологія як деяка система знання про метод, під яким зазвичай розуміється сукупність практичних або розумових прийомів, кроків, інструкцій, дотримання яких забезпечує досягнення бажаних результатів, виступає основою архітектури діяльності. Вона об'єднує знання принципів, підходів, методів та інструментів діяльності. Тому кардинальне оновлення якого-небудь виду діяльності передбачає відповідні кардинальні зміни її методології.

Не є винятком і державне управління, яке являє собою важливий вид людської діяльності, що забезпечує збереження і розвиток суспільства. Від якості державного управління залежить успішний розвиток практично всіх суспільних підсистем і структур, успіх суспільства, реалізація інтересів і можливостей людей, їх безпека й майбутнє [1].

Реформування держави неминує передбачає реформування державного управління, а реформування державного управління передбачає перебудову його методологічної матриці, без чого воно принципово неможливо.

Сучасне здорове державне управління характеризується розвитком усіх його складових, їх взаємодією і взаємним доповненням. Головною особливістю методології державного управління в Україні є нерозвиненість усіх його складових і їх підміна деякими сурогатами [2].

Становить інтерес осмислення методологічних аспектів державного управління в Україні в історичному зрізі. Для цього розглянемо методологічні особливості основних етапів розвитку державного управління взагалі.

Перший етап пов'язаний із виникненням державного управління як деякого тотального управління, коли держава виступала єдиним суб'єктом, примушуючи населення до виконання законів. Таке управління повністю базувалося на політичній владі. Воно являло собою систему впливів органів і чиновників на суспільство. Громадяни тут зобов'язані надавати державі послуги, що забезпечують її управлінські функції, серед яких не останню роль відіграє примус.

Другим етапом становлення сучасного державного управління є відмежування державного управління від політики де починають діяти два

суб'єкти управління: політики, які отримують владу після перемоги на виборах у вигляді можливості формулювати цілі та завдання розвитку суспільства й держави, і чиновники, які реалізують поставлені цілі та завдання на основі застосування законів і відповідних адміністративних, публічних і електронних технологій. Державне управління на цьому етапі являє собою складну систему управлінських впливів, які формуються і набувають легітимності завдяки політичній демократії, а також розвивається через удосконалення, з одного боку діяльності політиків шляхом розвитку багатопартійної системи, їх відповідальності перед виборцями, а з другого – діяльності чиновників за допомогою підвищення ефективності технологій адміністрування, публічних та електронних комунікацій, якості державно-управлінських послуг, що забезпечує також скорочення чиновницького апарату.

Третій етап в еволюції державного управління пов'язаний з логічним продовженням розвитку сучасних його характеристик. Для нього властиво додаткове збільшення типів суб'єктів, знаковими серед яких є громадяни та інституції громадянського суспільства як суб'єкти самоврядування.

Найбільш концентровано третій етап розвитку державного управління знаходить прояв у новому публічному адмініструванні в англomовних країнах, насамперед, у Новій Зеландії, для якого характерні: орієнтація на потреби громадянина і клієнта; цілісний менеджмент якості; необхідність зниження витрат і підвищення результативності; орієнтація управління на кінцевий продукт, а не на ресурси на вході; розмежування стратегічного та оперативного рівнів; розмежування функцій надає послуги і фінансиста послуг; створення структур управління, близьких за характером до концерну; замовлення на послуги (контракти) структур, які надають послуги з метою реалізації економічних завдань у загальних інтересах; великий контроль на відповідність критеріям якості та результативності (контролінг) тощо [3].

Проведений аналіз дає змогу зробити такі *ВИСНОВКИ*:

по-перше, перехід до реформування державного управління в Україні являє собою складний процес трансформації методологічних основ державного управління з подальшим виробленням концепцій, програм і моделей самих реформ;

по-друге, успішна реалізація державно-управлінських реформ потребує спеціального наукового їх супроводу, основною складовою якого є методологічні пошуки з метою вироблення ефективного інструментарію державно-управлінської діяльності.

Список літератури

1. Сурмін Ю.П. Аналітична діяльність у державному управлінні: технологічний аспект / Актуальні проблеми державного управління. - Дніпропетровськ: ДФ УАДУ.- 2000. - Випуск 3(3). - С.27 - 48.
2. Шрьодер П. Нове публічне адміністрування або як досягнути ефективного врядування? / П. Шрьодер. - К. : Вид-во "Заповіт", 2008. - 76 с.
3. Гурне Б. Державне управління Пер. с франц. В. Шовкуна. - К.: Основи, 1993 - 165 с.